

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ)

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 21/11/2023, με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή, υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1588/13.10.2023, της προσφεύγουσας, με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης (εφ' εξής καλουμένη «προσφεύγουσα»).

Κατά: «...» (εφ' εξής «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί το από 01/10/2023 Απόσπασμα Πρακτικού της από 28/09/2023 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά του από 25/09/2023 Πρακτικού που εγκρίνει, και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή το ... (...) (εφ' εξής «αναθέτουσα Αρχή»), στο όνομα και για λογαριασμό της ... , με την με ΑΔΑΜ ... 2023-05-12 Διακήρυξη προκήρυξε ανοικτό, ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου για το έργο με τίτλο «...», συνολικού προϋπολογισμού 1.980.000,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α 24%. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε Συστημικό Αριθμό ... Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Στο πλαίσιο των ως άνω αρμοδιοτήτων του αλλά και δυνάμει της από 11.03.2022 Σύμβασης μεταξύ του ... και του ..., όπως αυτή τροποποιήθηκε με την από 18.10.2022 Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του ... , του ... και των Διοικήσεων των 1ης, 2ης, 3ης, 4ης, 5ης, 6ης και 7ης... , για το έργο «...», το ..., ενεργώντας ως Διενεργούσα τον εν θέματι διαγωνισμό

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

Αρχή, στο όνομα και για λογαριασμό του δικαιούχου του Προγράμματος, ..., εκτελώντας όλες τις απαιτούμενες και προβλεπόμενες ενέργειες της αρμοδιότητας της Αναθέτουσας Αρχής, στο όνομα και για λογαριασμό της, μέχρι και την κατακύρωση της σύμβασης, διεξάγει ανοικτό διαγωνισμό, για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του Έργου (δυνάμει της από 09.03.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ...), και ταυτόχρονα νομιμοποιείται για την υποβολή της παρούσας έκθεσης απόψεων ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ επ' ονόματι και για λογαριασμό της Αναθέτουσας Αρχής. Η διενέργεια του Διαγωνισμού πραγματοποιήθηκε την 17^η.07.2023 με την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών που υποβλήθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία υπέβαλαν προσφορές τρεις οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα εταιρεία με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...» (εφ' εξής «...» ή «η προσφεύγουσα»), η ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» (ή ο «μειοδότης» ή «ο προσωρινός ανάδοχος») και η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...». Η Επιτροπή του Διαγωνισμού, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των προσφερόντων, διεπίστωσε τα κάτωθι: Ως προς τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...», διαπιστώθηκε, ότι δεν είχε συμπληρώσει τον Προϋπολογισμό Προσφοράς με την ολόγραφη τιμή της Τιμής Μονάδος Προσφοράς, ότι πρέπει να υποβληθεί συμπληρωματικώς Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986 από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, όπου θα δηλώνεται το ποσοστό υπεργολαβίας του τρίτου φορέα – δανειστή «...», ενώ, ως προς τον τρίτο, «...», διαπιστώθηκε, ότι πρέπει να υποβληθεί συμπληρωματικώς Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 από τον νόμιμο εκπρόσωπο του τρίτου φορέα, με την οποία θα πραγματοποιείται η αποδοχή του ποσοστού υπεργολαβίας. Ως προς την ένωση οικονομικών φορέων, με την επωνυμία «...», διαπιστώθηκε, ότι αυτή δεν υπέβαλε το τιμολόγιο προσφοράς και τον προϋπολογισμό προσφοράς, σύμφωνα με τον όρο 24.3. της Διακήρυξης, ενώ είχε υποβάλει το έντυπο της οικονομικής προσφοράς καθώς και ότι η οικονομική προσφορά του εν λόγω φορέα εμφάνιζε απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υπεβλήθησαν. Η Επιτροπή Διαγωνισμού, διαπιστώνοντας τα ανωτέρω, αποφάσισε να ζητήσει και από τους δύο ως άνω προσφέροντες

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

οικονομικούς φορείς την παροχή διευκρινίσεων και την συμπλήρωση ελλειπόντων στοιχείων, σύμφωνα με τον άρθρο 9 της Διακήρυξης, και στις 24.07.2023 εστάλησαν επιστολές παροχής διευκρινίσεων στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ.

2. Επειδή, μετά το πέρας της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή διεπίστωσε, ότι το σύνολο των διευκρινίσεων και από τους δύο οικονομικούς φορείς, υπεβλήθη εμπρόθεσμα, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, ήτοι στις 28.07.2023 από τον οικονομικό φορέα «...», και στις 28.07.2023 από την ένωση οικονομικών φορέων «...», έκρινε δε αυτές πλήρεις και σύμφωνες με τους όρους και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Στο σημείο αυτό, σημειώνεται, ότι, αναφορικά με την υποβληθείσα προσφορά της ένωσης οικονομικών φορέων «...», η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την από 24.07.2023 Επιστολή Διευκρινίσεων της, ζήτησε να προσκομισθούν το τιμολόγιο προσφοράς και ο προϋπολογισμός προσφοράς. Κατόπιν αυτού, στις 11.08.2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 13:00 η Επιτροπή συνεδρίασε εκ νέου και αναφορικά με την οικονομική προσφορά της ένωσης οικονομικών φορέων «...», για την οποία είχε διαπιστωθεί, ότι εμφάνιζε απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν, αποφάσισε να αποστείλει πρόσκληση για την αιτιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς,

σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και τις προβλέψεις του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, η Επιτροπή απέστειλε προς την ένωση οικονομικών φορέων «...» την από 11.08.2023 επιστολή διευκρινίσεων μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ, τάσσοντας την εικοσαήμερη εκ του νόμου προθεσμία για την υποβολή των διευκρινίσεων. Μετά το πέρας της ταχθείσας προθεσμίας και συγκεκριμένα στις 04.09.2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13:00, η Επιτροπή συνεδρίασε εκ νέου και διεπίστωσε, ότι η αιτιολόγηση της ένωσης οικονομικών φορέων «...», αναφορικά με την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, υπεβλήθη εμπρόθεσμα στις 31.08.2023, έκρινε δε αυτήν, καθώς και την οικονομική προσφορά της, παραδεκτή και σύμφωνη με τους όρους και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της αξιολόγησης των προσφορών των συμμετεχόντων, η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνέταξε

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

το από 25.09.2023 Πρακτικό Ι, με το οποίο εισηγήθηκε ομόφωνα, προς το Διοικητικό Συμβούλιο του ..., την ανάδειξη της ένωσης οικονομικών φορέων, με την επωνυμία «...», ως προσωρινού αναδόχου του υπό ανάθεση Έργου. Η γνωμοδότηση της Επιτροπής του διαγωνισμού εγκρίθηκε με την από 28.09.2023 Απόφαση του Δ.Σ. του ... (από 01.10.2023 Απόσπασμα Πρακτικού της από 28.09.2023 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ...), με την οποία χορηγήθηκε η εντολή στην Επιτροπή του Διαγωνισμού να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο σε υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 103 του ν. 4412/2016 και στην παράγραφο 4.2 της Διακήρυξης «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης», και παρασχέθηκε εξουσιοδότηση στον Εντεταλμένο Σύμβουλο του ..., όπως εγκρίνει το επόμενο πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, περί ελέγχου των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, και εκδώσει απόφαση επί της κατακύρωσης του αποτελέσματος, υποβάλει το τελικό σχέδιο της σύμβασης στην ... για υπογραφή με τον ανάδοχο και εν γένει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης.

3. Επειδή, στο άρθρο 1 του ν. 3986/2011 “Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015” (Φ.Ε.Κ. Α΄ 152), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 102 παρ. 1 του ν. 4804/2021 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 90) και ίσχυε κατά τον χρόνο έναρξης της διαγωνιστικής διαδικασίας, ορίζεται, ότι: “«1. Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...». (Ταμείο). Το Ταμείο έχει σκοπό: α) Την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και περιουσιακών στοιχείων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε ν.π.δ.δ., όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εσόδων. Τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται στο Ταμείο, σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις. β) Την ωρίμανση Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» (Πρόγραμμα) του ν. 4799/2021 (Α΄ 78), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5B. Κατά την επιδίωξη του σκοπού του Ταμείου,

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

λαμβάνεται μέριμνα για τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των 17 Παγκόσμιων Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (SDGs)». Εξ άλλου, στο άρθρο 5B του ίδιου νόμου, ορίζεται, ότι: «1. Το Ταμείο είναι αρμόδιο για την ωρίμανση Συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α` 78), σύμφωνα με το άρθρο 130 του ίδιου νόμου. Για την επιτέλεση του σκοπού της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος άρθρου, δημιουργείται στο Ταμείο, ως διακριτός λειτουργικός κλάδος δραστηριότητας αυτού, Μονάδα Ωρίμανσης Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, η οποία λειτουργεί και ως διακριτή λογιστική μονάδα...». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, το ... είναι ... που λειτουργεί για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και ανήκει εξ ολοκλήρου στο Κράτος (ήτοι ανώνυμη εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο που ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με τον ν. 3986/2011), δυνάμενο να προκηρύσσει διαγωνισμούς και, ακολούθως, να συνάπτει με ιδιώτες τις ανατιθέμενες σε αυτό δημόσιες συμβάσεις του Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και επομένως, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του αυτών, συνιστά Αναθέτουσα Αρχή (πρβλ. ΣτΕ 1686/2018 σκ. 7.). Συνεπώς, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α` 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας, κατά την σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί νόμιμο e-παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, με κωδικό ... , αξίας 9.900,00 €, ομού με το e-Παράβολο με την ένδειξη αυτόματης δέσμευσης [βλ. εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ, όπου αναφέρεται ως κατάσταση παραβόλου «δεσμευμένο» και φέρεται ως «αυτόματης δέσμευσης»].

5. Επειδή, στον ν.4412/2016, στο άρθρο 88 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) - Εξουσιοδοτική διάταξη, στο οποίο παραπέμπει η επίμαχη διακήρυξη, ορίζεται, ότι: «1.Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής.... 2. Οι εξηγήσεις της παρ.1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α)τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε)τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, περί υπεργολαβίας, στ)το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 89, περί δικαιολογητικών σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές. 3.Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παρ. 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18. 4. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο, μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας, την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Αν η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 5. 5α. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης....» [όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 32 του ν.4782/2021, ΦΕΚ Α` 36/09.03.2021, με έναρξη ισχύος από την 1^η.6.2021, σύμφωνα με το άρθρο 142 παρ.3 του αυτού νόμου].

6. Επειδή, από τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 συνάγεται, ότι η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εκτιμήσει, αν οι υποβληθείσες σε διαγωνισμό οικονομικές προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Η ενεργοποίηση του μηχανισμού του ως άνω άρθρου, ήτοι η υποχρέωση της αναθέτουσας Αρχής να ελέγχει την σοβαρότητα μιας προσφοράς, εξαρτάται από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών, όσον αφορά στην αξιοπιστία και στην φερεγγυότητα του προσφέροντος. Περαιτέρω, σύμφωνα με το καθιερούμενο από το εν λόγω άρθρο 88 σύστημα εντοπισμού και ελέγχου των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, η αναθέτουσα Αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως (...) εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι –«φαίνονται», κατά την διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου αυτού- ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, η έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, την οποία υπέχει η αναθέτουσα Αρχή σε περίπτωση που εκτιμά, ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, είναι περιορισμένη και εντεύθεν δεν υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει, ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Ειδικότερα, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει, κατ' αρχάς, να εξετάσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία, ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Εάν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, συνεπώς, δεν φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα Αρχή μπορεί να συνεχίσει την διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης (πρβλ. Δ.Ε.Ε.

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

C-285/1999 και C-289/1999, Lombardini Spa και Mantovani Spa, σκ. 55 και 67, Ελ. Συν. 1325/2019, 1345/2018). Συνακολούθως, η αναθέτουσα Αρχή διαθέτει, κατ' αρχήν, ευρεία διακριτική ευχέρεια, κατ' εκτίμηση ιδίως της απόκλισης της οικονομικής προσφοράς κάθε διαγωνιζόμενου από την προϋπολογισθείσα δαπάνη του έργου, αλλά και σε συνδυασμό με τις λοιπές υποβληθείσες οικονομικές προσφορές, να χαρακτηρίσει συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, υποχρεούμενη, όμως, στην περίπτωση αυτή, να καλέσει προς παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων, ως προς την σύνθεση της προσφοράς, τον διαγωνιζόμενο, του οποίου την οικονομική προσφορά κρίνει ως ασυνήθιστα χαμηλή. Η άσκηση της κατά τα ανωτέρω διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της. Εξ άλλου, σε περίπτωση, κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας Αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς από άλλον διαγωνιζόμενο, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωση της αναθέτουσας Αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών (πρβλ. Σ.τ.Ε. Επ. Αν. 10/2021, 165/2020, 12/2020, 22/2017, 132/2016, 295/2011 κ.ά.).

7. Επειδή, οι απόψεις της αναθέτουσας Αρχής απεστάλησαν στις 27/10/2023, εμπροθέσμως, δοθείσης της από 12/10/2023 κατάθεσης της εξεταζόμενης προσφυγής. Επ' αυτών κατετέθη αυθημερόν το από 01/11/2023 υπόμνημα της προσφεύγουσας.

8. Επειδή, εν προκειμένω, από την επισκόπηση του διοικητικού φακέλλου προκύπτουν τα εξής. Αναφορικά με την μη συμπερίληψη στην προσφορά της «...» του τιμολογίου προσφοράς και του προϋπολογισμού προσφοράς, λεκτέο είναι, ότι, σύμφωνα με τους όρους 2.1 και 24.3 της διακήρυξης, η συμπλήρωση και υποβολή τους με την προσφορά τίθεται ρητώς και σαφώς, ως υποχρέωση του προσφέροντος επί ποινή αποκλεισμού. Συνεπώς, η μη υποβολή τους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς. Η αναθέτουσα Αρχή επιχειρεί να αιτιολογήσει την πλημμέλεια αυτή, εκ του γεγονότος, ότι υποβλήθηκε το έντυπο της οικονομικής προσφοράς, όπου, κατ' αυτήν, περιλαμβάνονται όλα τα αναγκαία στοιχεία, τα οποία απλά επαναλαμβάνονται στο τιμολόγιο και τον προϋπολογισμό προσφοράς. Εν τούτοις, τούτο, ακόμη και αν είναι ακριβές, και πάλι δεν αίρεται η υποχρέωση

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

απόρριψης της προσφοράς, εν όψει της τήρησης της αρχής της τυπικότητας που διέπει απαρέγκλιτα τις δημόσιες διαγωνιστικές διαδικασίες. Τούτο, διότι, με την υποβολή του τιμολογίου και του προϋπολογισμού προσφοράς, εξασφαλίζονται δεσμεύσεις, διάφορες εκείνων του εντύπου της οικονομικής προσφοράς, παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της αναθέτουσας Αρχής. Ειδικότερα, το έγγραφο «προϋπολογισμός προσφοράς» απαιτεί την εγγραφή ολογράφως της προσφερόμενης τιμής ανά εργασία, ποσό που δεν υφίσταται ούτε στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς ούτε στο τιμολόγιο προσφοράς, προς διασφάλιση της ακρίβειας της προσφερόμενης τιμής για κάθε εργασία. Συνεπώς, η μη υποβολή του από την ένωση συνιστά επιπλέον απουσία δέσμευσης για το ακριβές του ύψους της προσφερόμενης τιμής για κάθε εργασία. Επιπλέον, στο τιμολόγιο προσφοράς δηλώνεται η προσφερόμενη τιμή μονάδας ανά εργασία, η κάθε εργασία όμως περιγράφεται αναλυτικά και με λεπτομέρεια (και όχι επιγραμματικά, όπως στο έντυπο οικονομικής προσφοράς και στον προϋπολογισμό προσφοράς) έτσι, ώστε να παρέχεται δέσμευση εκ μέρους του προσφέροντος, ως προς την προσφερόμενη τιμή για την επ' ακριβές αναλυτικώς προσδιοριζόμενη εκάστοτε εργασία. Συνεπώς, η μη υποβολή του από την ένωση οδηγεί σε απουσία της αναγκαίας ως άνω δέσμευσης, για τις αναλυτικώς προσδιοριζόμενες εργασίες του τιμολογίου προσφοράς. Ειδικότερα, η εργασία με Α.Τ. 7 στον προϋπολογισμό προσφοράς και στο έντυπο οικονομικής προσφοράς περιγράφεται μονοσήμαντα ως «Θύρες μεταλλικές πυρασφαλείας, δίφυλλες, ανοιγόμενες, 60 mm», ωστόσο στο τιμολόγιο προσφοράς περιγράφεται ως «Κωδικός Αναθεώρησης ... Προμήθεια και τοποθέτηση δίφυλλης ανοιγόμενης μεταλλικής θύρας πυρασφαλείας, με παράθυρο από πυρίμαχο οπλισμένο κρύσταλλο, συνοδευόμενη από πιστοποιητικό κλάσης πυραντίστασης από διαπιστευμένο Φορέα, αποτελούμενης από κάσσα από στραντζαρισμένη λαμαρίνα ... ελάχιστου πάχους 2,0 mm με διάταξη καπνοστεγανότητας (π.χ. από θερμοδιογκούμενες ταινίες), θυρόφυλλο τύπου ..., με εξωτερική επένδυση από λαμαρίνα ψυχρής εξελέσεως ... ελάχιστου πάχους 1,5 mm και εσωτερική πλήρωση από ορυκτοβάμβακα πυκνότητας τουλάχιστον 140 kg/m³ με συνδετικό υλικό αποτελούμενο από ορυκτές κόλλες (όχι φαινολικές ρητίνες), με μεντεσσέδες βαρέως τύπου με αξονικά ρουλμάν (...), κλειδαριά και χειρολαβές πυρασφαλείας εξ ολοκλήρου από χαλύβδινα εξαρτήματα με

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

ιδιαίτερο πιστοποιητικό πυρασφαλείας, μηχανισμό επαναφοράς (σούστα) πυρασφαλείας, μηχανισμό προτεραιότητας κλεισίματος φύλλων, σύρτες χαλύβδινους ακινητοποίησης του ενός θυροφύλλου και μπάρα πανικού. Η κάσσα και τα θυρόφυλλα θα είναι ηλεκτροστατικά βαμμένα στο εργοστάσιο, σε επόχρωση της επιλογής της Υπηρεσίας. Συμπεριλαμβάνεται η προμήθεια της κάσσας και του θυροφύλλου επί τόπου, η πάκτωση της κάσσας στην τοιχοποιία και η πλήρωση του διακένου με τσιμεντοκονίαμα των 600 kg τσιμέντου ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 3 (...) και η τοποθέτηση και ρύθμιση όλων των εξαρτημάτων της θύρας. Περιλαμβάνεται επίσης η αποξήλωση των παλιών θυρών πυρασφάλειας, που θα απομακρυνθούν με ασφάλεια από το κτίριο του ... και θα μεταφερθούν προς απόρριψη σε χώρο που θα επιτρέπεται από τις αρχές». Συνεπώς, η μη υποβολή του τιμολογίου, έχει ως συνέπεια την απουσία δέσμευσης ως προς την προσφερόμενη τιμή για το σύνολο των επιμέρους στοιχείων της εκάστοτε εργασίας, που περιγράφονται αναλυτικώς και λεπτομερώς στο τιμολόγιο προσφοράς. Επίσης, στο τιμολόγιο προσφοράς, ο εκάστοτε προσφέρων θα πρέπει να δηλώσει και συνακολούθως να δεσμευθεί για τα αναφερόμενα στην τελευταία σελίδα αυτού, ήτοι, ότι: «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ- Ισχύουν οι γενικοί όροι των εγκεκριμένων περιγραφικών τιμολογίων που εκδίδονται από τη Γεν. Γραμματεία Δημοσίων Έργων. Όλες οι κατ' αποκοπή τιμές του παρόντος τιμολογίου περιλαμβάνουν τις δαπάνες : α) για την προμήθεια και μεταφορά επιτόπου του έργου όλων των απαιτούμενων υλικών και μικροϋλικών, β) την εκτέλεση όλων των κύριων εργασιών που περιλαμβάνονται στο τεύχος «Τεχνική Περιγραφή - Τεχνικές Προδιαγραφές Εργασιών», και όποιων άλλων δευτερευουσών απαιτείται για την έντεχνη ολοκλήρωση του προς ανάθεση φυσικού αντικειμένου, γ) την προσκόμιση και χρήση του αναγκαίου εξοπλισμού και μηχανημάτων, δ) όλες τις προβλεπόμενες νόμιμες φορολογικές και ασφαλιστικές εισφορές και επιβαρύνσεις. Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν από εξειδικευμένα συνεργεία τεχνιτών, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εγκεκριμένες ... , με την επίβλεψη μηχανικού και όλες οι εργασίες των προαναφερόμενων άρθρων του τιμολογίου θα παραδοθούν πλήρως αποπερατωμένες και σε κανονική λειτουργία. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι α ποιότητας, με σήμανση CE.». Ως εκ τούτου η μη υποβολή του έχει ως

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

αποτελεσμα την μη ανάληψη της ως άνω δέσμευσης εκ μέρους του προσφέροντος. Επιπλέον, αβασίμως η αναθέτουσα Αρχή ισχυρίζεται, ότι, στο υποβληθέν με την προσφορά έντυπο οικονομικής προσφοράς, οι τιμές αναγράφονται και ολογράφως, αφού, αντιθέτως, αναγράφονται μόνον αριθμητικώς. Επίσης, αβάσιμα η αναθέτουσα Αρχή επιχειρεί να καλύψει την μη ανάληψη των επιπλέον δεσμεύσεων, που αναφέρονται στο τιμολόγιο προσφοράς, εκ της γενικής δέσμευσης του προσφέροντος, ότι αποδέχεται πλήρως και ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της διακήρυξης, καθώς, κατά την πάγια νομολογία της ΕΑΔΗΣΥ, η γενική δέσμευση, περί αποδοχής των όρων της διακήρυξης, δεν μπορεί να θεραπεύσει την μη τήρηση υποχρεώσεων τόσο ως προς την ουσία όσο και ως προς τον τύπο που προβλέπονται ειδικώς από τους όρους της διακήρυξης. Έτι περαιτέρω, σε καμμία περίπτωση το τιμολόγιο προσφοράς και ο προϋπολογισμός προσφοράς δεν μπορούν, το πρώτον, να υποβληθούν με τις διευκρινίσεις, καθώς τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς και δεν αφορά σε γεγονότα αντικειμενικούς εξακριβώσιμα. Αναφορικά με τον λόγο της προσφυγής, περί μη δήλωσης του ποσοστού συμμετοχής κατ' είδος και έκταση και της κατανομής αμοιβής της «...», δέον όπως επισημανθούν τα ακόλουθα. Η αναθέτουσα Αρχή προς θεμελίωση του ισχυρισμού της, ότι δηλώνεται το ποσοστό συμμετοχής, κατ' είδος και έκταση στην ένωση, καθώς και η κατανομή αμοιβής, παραθέτει αποσπάσματα από τα ΕΕΕΣ των μελών της ένωσης και υπογραμμίζει τις κρίσιμες δηλώσεις. Εν τούτοις, από τις δηλώσεις: «κατέχει το 50% επί του συνολικού συμβατικού τιμήματος» και «κατέχει το 50% επί του συνολικού συμβατικού τιμήματος», που υπογραμμίζει, θα μπορούσε να ισχυρισθεί ενδεχομένως, ότι προκύπτει η κατανομή αμοιβής. Επίσης, από τις δηλώσεις: «συμμετέχει με ποσοστό 50% επί του συνόλου των εργασιών» και «συμμετέχει με ποσοστό 50% επί του συνόλου των εργασιών», θα μπορούσε να ισχυρισθεί ενδεχομένως, ότι προκύπτει το αντικείμενο εκτέλεσης, ήτοι το ποσοστό συμμετοχής κατ' είδος. Ωστόσο, ουδεμία σχετική δήλωση υφίσταται και από καμμία από τις ανωτέρω δηλώσεις δεν θα μπορούσε ενδεχομένως να συναχθεί σαφώς το ποσοστό συμμετοχής στην ένωση, κατ' έκταση, ως ρητώς απαιτείται. Αναφορικά δε με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, περί μη πλήρωσης του κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας εκ μέρους της ένωσης,

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

κρίσιμη είναι η ερμηνεία του όρου της διακήρυξης: «Οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι και στις δύο κατηγορίες έργου, θα πρέπει να πληρούν τα μέγιστα των παραπάνω ποσών, ανά κριτήριο». Όπως προκύπτει από το γράμμα της, εφ' όσον στην διακήρυξη απαιτούνται πάγια τουλάχιστον 75.000 ευρώ στα Οικοδομικά και 50.000 ευρώ στα Ηλεκτρομηχανολογικά, σε περίπτωση αθροιστικής κάλυψης εκ των μελών της ένωσης, βάσει του ανωτέρω όρου, το σύνολο των παγίων αθροιστικά θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 125.000 ευρώ (75.000 + 50.000). Εν τούτοις, η ένωση διαθέτει αθροιστικά το ποσό των 98.142,29 ευρώ και συνεπώς υπολείπεται του αιτούμενου δεν πληρούται δε το κριτήριο επιλογής. Η αναθέτουσα Αρχή, προκειμένου να δικαιολογήσει την ανωτέρω πλημμέλεια, επιχειρεί μη ερειδόμενη επί των στοιχείων του φακέλλου ερμηνεία του επίμαχου όρου της διακήρυξης, η οποία δεν συνάδει ούτε με το γράμμα αλλ' ούτε και με τον σκοπό της θεσπιζόμενης με την διακήρυξη ρύθμιση. Ισχυρίζεται δε η αναθέτουσα, ότι αρκεί το σύνολο των παγίων τους αθροιστικά να είναι μεγαλύτερο των 75.000 ευρώ και αντίστοιχα των 50.000 ευρώ, ήτοι απλά να υπερβαίνει το μέγιστο του ορίου των Οικοδομικών, αφού το όριο των ηλεκτρομηχανολογικών είναι μικρότερο (50.000). Η ερμηνεία αυτή όμως είναι αντίθετη στο γράμμα και στο πνεύμα της διάταξης και επιχειρείται, το πρώτον, με τις απόψεις, προκειμένου να δικαιολογηθεί η αβάσιμη κρίση της. Αναφορικά δε με την εσφαλμένη αποδοχή της αιτιολόγησης της οικονομικής προσφοράς της ένωσης και της παραβίασης των τεχνικών προδιαγραφών εκ μέρους της, λεκτέα είναι τα κάτωθι. Η αναθέτουσα Αρχή, κατά την υποβολή των απόψεών της, αποδέχεται, ότι υφίστανται μεν διαφορές στην κοστολόγηση των άρθρων Α.Τ.1, Α.Τ.2, Α.Τ.8, Α.Τ.9, Α.Τ.10, Α.Τ.11, Α.Τ.12, Α.Τ.13, Α.Τ.14, Α.Τ.15, Α.Τ.16, Α.Τ.18, Α.Τ.19, Α.Τ.20, Α.Τ.21, Α.Τ.22, Α.Τ.23, Α.Τ.24, Α.Τ.26, ωστόσο αναφέρει, ότι: « Μετά από δειγματοληπτικό έλεγχο με τα άρθρα ΑΤΟΕ διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν μεγάλες διαφορές σε σχέση με αυτά.», χωρίς ωστόσο να διέλθει την βάσανο, να εξετάσει αυτά, ένα προς ένα, για να προσδιορίσει επ' ακριβές τις εν λόγω διαφορές, ούτε κατά το ελάχιστον. Αρκείται απλά σε γενικόλογες αναφορές, όπως ότι «το κόστος που έχει υπολογιστεί, κινείται αρκετά χαμηλά για τα επίπεδα της αγοράς των Μηχανικών, ωστόσο γίνονται αποδεκτά βάσει των επιχειρημάτων και της αιτιολόγησης του υποψηφίου. », χωρίς ωστόσο η αναθέτουσα Αρχή να

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

τεκμηριώσει με στοιχεία, πόσο χαμηλά εκτιμήθηκε το πραγματικό κόστος των ανωτέρω εργασιών, ότι «Οι υποβληθείσες προσφορές από προμηθευτές είναι αποδεκτές και κινούνται στα (φυσιολογικά επίπεδα της αγοράς)», χωρίς ωστόσο η αναθέτουσα Αρχή να τεκμηριώσει με συγκριτικά στοιχεία κόστους των ανωτέρω εργασιών. Ειδικότερα, όσον αφορά στις εργασίες επιστρώσεων με τάπητα ... (Α.Τ.10, Α.Τ.11 & Α.Τ.12), για τις οποίες η προσφεύγουσα επικαλέσθηκε, ότι η από 22/08/2023 οικονομική προσφορά της εταιρείας ..., όπως αυτή περιελήφθη στην σελίδα 4 του παραρτήματος 1 της αιτιολόγησης προσφοράς της ένωσης των οικονομικών φορέων, παρουσιάζεται παραποιημένη, καθώς έχουν «επικαλυφθεί» αρκετά περιεχόμενα στοιχεία αυτής, η αναθέτουσα Αρχή ουδέν αναφέρει, προφανώς διότι το ανωτέρω γεγονός είναι αυταπόδεικτο, σύμφωνα με τα περιεχόμενα της αιτιολόγησης προσφοράς, η οποία κατατέθηκε από την ένωση των οικονομικών φορέων. Η αναθέτουσα επίσης ουδέν διαλαμβάνει, όσον αφορά στην αιτίαση, ότι, ενώ το άθροισμα του κόστους όλων των «μη διαγραμμαμένων» προσφερόμενων υλικών για τις εργασίες επιστρώσεων με τάπητα ... (Α.Τ. 10 , Α.Τ. 11 & Α.Τ. 12) ανέρχεται στο κάτωθι σύνολο : (120.000,00 € + 13.000,00 € + 4.800,00 € + 11.000 € + 12.000,00 € + 42.000,00 € + 6.240,00 € + 1.300.0 € + 120,00 € + 450,00 € + 8.000,00 € + 150,00 € + 31.500,00 €) = 250.560,00 €, αντιθέτως, σύμφωνα με την αιτιολόγηση που κατατέθηκε από την ένωση των οικονομικών φορέων «...», το κόστος δαπάνης υλικών των εργασιών επίστρωσης με τάπητα ... (Α.Τ. 10, Α.Τ. 11 & Α.Τ. 12), εκτιμήθηκε εσφαλμένως στο σύνολό του, ως κάτωθι: (10.000 μ² * 16,98 € /μ² + 500 μ² * 20,98 € /μ² + 320,00 * 28,75 € /μ²) = (169.800,00 € για το Α.Τ. 10 + 10.490,00 € για το Α.Τ. 11 + 9.200,00 € για το Α.Τ. 12) = 189.490.0 € (για το σύνολο εργασιών των Α.Τ. 10, Α.Τ. 11 δι Α.Τ. 12). Προκύπτει συνεπώς, ότι η αιτιολόγηση της ένωσης των οικονομικών φορέων υποκοστολογήθηκε κατά το ποσό των 189.490,00 - 250.560,00 = 61.070,00€. Όσον αφορά στις εργασίες χρωματισμών ανακαίνισης παλαιών χρωματισμών (Α.Τ 14), για τις οποίες η προσφεύγουσα επικαλέσθηκε, ότι υποκοστολογήθηκε το κόστος εργατικών, η αναθέτουσα Αρχή διατύπωσε την άποψη, ότι η προσφεύγουσα κακώς επικαλέσθηκε την ανάλυση τιμών ... για εργασίες χρωματισμών, καθώς στο έργο προβλέπονται εργασίες ανακαίνισης χρωματισμών, όπου η εργατική δαπάνη υπολογίζεται με λιγότερες ώρες (h) και άρα ο συγκεκριμένος

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

ισχυρισμός τυγχάνει απορριπτέος κατά τούτο. Ο προβαλλόμενος, όμως, αυτός ισχυρισμός της προσφεύγουσας, διά του υπομνήματος, ότι «η αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε να αναφέρει, ότι σύμφωνα με την επίσημη ανάλυση τιμών οικοδομικών εργασιών του ... Υποδομών, προβλέπεται, ότι για ένα m² ανακαίνισης χρωματισμών, απαιτούνται 0,50 h τεχνίτη», ανεξαρτήτως της βασιμότητας ή μη τυγχάνει απορριπτέος καθώς προβλήθηκε, ως και οι συναφείς υπολογισμοί, το πρώτον, διά του υπομνήματος ενώ μπορούσε να τον προβάλει με την προδικαστική της προσφυγή, στερώντας με τον τρόπο αυτόν την αναθέτουσα Αρχή από το δικαίωμα ανταπάντησης επί αυτού (ΔΕΦΑΘ 1945/2023). Για την οικεία υποκοστολόγηση εργασιών της ανακαίνισης χρωματισμών, η αναθέτουσα Αρχή επίσης ουδέν αναφέρει στις απόψεις της. Όσον αφορά τέλος στις εργασίες τοποθέτησης των δαπέδων και περιθωρίων, η αναθέτουσα Αρχή ουδέν διαλαμβάνει, αν αποδέχεται την αιτίαση του προσωρινού αναδόχου, ότι αυτές θα εκτελεσθούν από τους δύο εταίρους της εταιρείας «...», ... & ... , οι οποίοι, παρέχοντας την προσωπική τους εργασία, θα απορροφήσουν το σχετικό κόστος . Είναι αναπόδεικτο δε, ότι, κατά την άποψη της αναθέτουσας Αρχής, αφ' ενός μεν οι ανωτέρω εταίροι θα αποτελέσουν το προσωπικό επιστάσις & διοίκησης και θα επιστατούν κατασκευαστικά το έργο και συνεπώς θα αμείβονται με βάση τα κέρδη της εταιρείας τους (σελ. 23 απόψεων της αναθέτουσας), αφ' ετέρου δε οι εργασίες τοποθέτησης των δαπέδων και περιθωρίων, θα εκτελεσθούν από τους ανωτέρω δυο εταίρους, ... & ... , οι οποίοι, παρέχοντας την προσωπική τους εργασία, θα απορροφήσουν ταυτόχρονα και το ανωτέρω σχετικό κόστος τοποθέτησης. Αναφορικά με τον λόγο της προδικαστικής προσφυγής επί της προσφοράς της «...», περί εσφαλμένης καταφατικής απάντησης του πεδίου περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο, η αναθέτουσα συνομολογεί την πλημμέλεια. Συνεπώς, η προσφορά της «...» θα έπρεπε να απορριφθεί. Σημειωτέον, ότι η ΕΑ ΣΤΕ 212/2021, που επικαλείται η αναθέτουσα Αρχή, δεν τυγχάνει εφαρμογής εν προκειμένω, καθώς αφορά σε όλως διάφορο πραγματικό, σύμφωνα με την αρχή της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών. Όπως εξ άλλου κρίθηκε και με την ΔΕφΠειρ Α71/2023: *«Εξάλλου, αβάσιμα και αναιτιολόγητα η ΕΑΔΗΣΥ μνημονεύει στο σκεπτικό της την ΕΑ ΣΤΕ 212/2021 απόφαση, αφού η κρίση του Συμβουλίου Επικράτειας σε Συμβούλιο στην εν λόγω απόφαση ερείδεται επί διαφορετικού πραγματικού*

Αριθμός Απόφασης:1830/2023

και, συγκεκριμένα, επί διαφορετικού πλαισίου ερωτημάτων - απαντήσεων του κριθέντος ΕΕΕΣ, όπου μάλιστα στα σχετικά ερωτήματα ο εκεί οικονομικός φορέας απάντησε ορθά, και όχι εσφαλμένα, όπως εν προκειμένω». Αναφορικά δε με τον λόγο της προδικαστικής προσφυγής περί της δηλωθείσας με τις διευκρινίσεις υπεργολαβίας της «...», η αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της, ισχυρίζεται, ότι δεν απαιτείτο υπεργολαβία και δεν υπεχρεούτο να την αιτηθεί, ως και έπραξε, με τις διευκρινίσεις. Εν τούτοις, σήμερα η προσφορά της ένωσης ενώπιον της αναθέτουσας Αρχής δηλώθηκε, έστω, κατόπιν διευκρινίσεων, με την ύπαρξη υπεργολαβίας. Η αναθέτουσα Αρχή μέχρι σήμερα ούτε ανακάλεσε την απόφασή της που ζήτησε την δήλωση υπεργολαβίας και έλαβε αυτήν, ούτε η ένωση έχει αρνηθεί να συμπεριλάβει υπεργολάβο και μάλιστα το έχει επιβεβαιώσει με την απάντηση επί των διευκρινίσεων, όπου, το πρώτον, δήλωσε την ύπαρξη υπεργολαβίας ήτοι, ανεξάρτητα από το εάν έπρεπε ή δεν έπρεπε να δηλωθεί υπεργολαβία, η ένωση με την απάντηση στις διευκρινίσεις δήλωσε, ότι στην προσφορά της προτίθεται να αναθέσει στον τρίτο και υπεργολαβικά τμήμα της σύμβασης, το οποίο όμως δεν δήλωσε με την προσφορά και το δήλωσε απαραδέκτως, το πρώτον, με τις διευκρινίσεις. Επιπλέον, θα έπρεπε να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπει η διακήρυξη για την υπεργολαβία, που δεν τηρήθηκαν.

9. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει το κρινόμενο αίτημα της προσφυγής να γίνει δεκτό, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό, και να επιστραφεί το παράβολο της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21/11/2023 και εκδόθηκε στις 11/12/2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ